

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň Mgr. Daniely Zemanové a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: společnost **S., spol. s r.o.**, zastoupeného Mgr. Zbyškem Jarošem, advokátem se sídlem Zelený pruh 95/97, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, zastoupenému JUDr. Petrem Ritterem, advokátem se sídlem Riegrova 12, Olomouc, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 5. 2002, č. j. RR 168/2002 Ti, o zřízení věcného břemene, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 10. 8. 2005, č. j. 30 Ca 117/2005 - 17,

t a k t o :

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Stěžovatel je povinen uhradit společnosti **S., spol. s r.o.**, náklady řízení o kasační stížnosti ve výši 1279,30 Kč, k rukám právního zástupce Mgr. Zbyška Jaroše, advokáta se sídlem Zelený pruh 95/97, Praha 4, do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím Okresního úřadu Prostějov, jehož právním nástupcem je Krajský úřad Olomouckého kraje (dále jen „stěžovatel“), ze dne 20. 5. 2002, č. j. RR 168/2002 Ti, bylo zamítnuto odvolání společnosti S., spol. s r.o. (dále též „účastník řízení“), proti rozhodnutí stavebního úřadu Městského úřadu v Prostějově (dále též „stavební úřad“) ze dne 25. 3. 2002, č. j. SÚ 598/02-Tom, kterým byl zamítnut návrh účastníka řízení na zřízení věcného břemene dle ust. § 91 odst. 3 zákona č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích a o změně dalších zákonů, ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o telekomunikacích“), k nemovitostem v rozhodnutí blíže specifikovaným a napadené rozhodnutí bylo potvrzeno. Stěžovatel vycházel při svém rozhodování z názoru, že v případě, že zřízení věcného břemene

je požadováno pro stavbu již provedenou, byl stavební úřad oprávněn návrh účastníka řízení na zřízení věcného břemene zamítnout.

Proti tomuto rozhodnutí podal účastník řízení žalobu, o které rozhodl krajský soud tak, že žalobu usnesením ze dne 14. 2. 2003, č. j. 30 Ca 234/2002 - 23, odmítl dle ust. § 68 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), z důvodu, že se jedná o rozhodnutí správního orgánu v soukromoprávní věci. Kasační stížnost účastníka řízení proti tomuto rozhodnutí krajského soudu byla Nejvyšším správním soudem odmítnuta usnesením ze dne 14. 1. 2004, č. j. 6 As 6/2003 - 36, neboť usnesení, které bylo předmětem kasační stížnosti, nebylo pro vady doručení pravomocné. Poté, co byla tato překážka odstraněna, podal účastník řízení novou kasační stížnost, která byla shledána důvodnou a napadené usnesení krajského soudu bylo rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 As 28/2004-54, zrušeno a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Ve zrušujícím rozsudku vyslovil senát Nejvyššího správního soudu, že pro řízení o žalobě podané proti shora uvedenému rozhodnutí stěžovatele je příslušným soud v rámci správního soudnictví, když ve svém rozhodnutí odkázal na rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, sp. zn. 4 As 47/2003, publikovaný pod č. 448/2005 Sb. NSS. Z tohoto důvodu o věci znovu rozhodoval Krajský soud v Brně, který rozhodnutí stěžovatele společně s předcházejícím rozhodnutím stavebního úřadu zrušil pro vady řízení a věc vrátil k dalšímu řízení. Krajský soud totiž nesouhlasil s právním názorem stěžovatele a stavebního úřadu, že mohou o návrhu na zřízení věcného břemene rozhodnout pouze před zahájením stavby, přičemž odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2005, č. j. 5 As 11/2003 - 66.

Ve včas podané kasační stížnosti namítl stěžovatel nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, neboť jeho odůvodnění obsahuje jen velmi kusou zmínku o právním názoru, kterým byl krajský soud při rozhodování veden, když nikterak nezdůvodnil, proč a na základě čeho by stavební úřad měl porušit čl. 2 odst. 3 Ústavy České republiky a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Dle názoru stěžovatele není stavební úřad vybaven kompetencí rozhodovat o zřízení věcného břemene podle ust. § 91 odst. 3 zákona o telekomunikacích i poté, co byla stavba telekomunikačního zařízení postavena, resp. zahájena. Větu druhou ust. § 91 odst. 3 telekomunikačního zákona je dle stěžovatele nutno vykládat v kontextu věty první, tj. že stavební úřad může rozhodovat o vyvlastnění jen před zahájením stavby. Tomuto výkladu nasvědčuje nejen gramatický, ale i historický výklad původního ust. § 108 odst. 1 stavebního zákona, ve znění platném do 30. 6. 1992. V neposlední řadě vidí stěžovatel v postupu nastíněném krajským soudem rozpor s čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, ze kterého vyplývá, že rozhodnutí stavebního úřadu má subsidiární povahu a lze ho užít jen v případě, není-li možno cíle dosáhnout jinak. Krajský soud nevysvětlil, proč stavební úřad neměl respektovat ust. § 110 stavebního zákona. Dle § 135c občanského zákoníku je to soud, nikoliv stavební úřad, kdo rozhoduje o stavbě na cizím pozemku. V rámci stavby na cizím pozemku tak stavební úřad nemá žádné kompetence. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížností napadené rozhodnutí zrušil.

Účastník řízení ve svém vyjádření ke kasační stížnosti poukázal na skutečnost, že stěžovatel mylně interpretuje ust. § 108 stavebního zákona v souvislosti s ust. § 90 odst. 1 a § 91 odst. 3 zákona o telekomunikacích týkající se právního institutu vyvlastnění dle stavebního zákona a zřízení věcného břemene dle telekomunikačního zákona, když posledně jmenovaný je speciální právní předpis. Vyplývá z něho, že držitel telekomunikační licence je povinen pokusit se uzavřít s vlastníkem dotčené nemovitosti

smlouvu o zřízení věcného břemene, když tento pokus je povinen prokázat v případě návrhu na zřízení věcného břemene. časové hledisko není významné pro rozhodování stavebního úřadu o zřízení věcného břemene a časový okamžik „před zahájením stavby“ se váže pouze k povinnosti držitele telekomunikační licence pokusit se uzavřít dohodu s vlastníkem dotčených pozemků. Zákonem, na jehož základě dojde ke zřízení věcného břemene, je zákon o telekomunikacích jako zákon speciální, které má při aplikaci přednost před obecnou právní úpravou obsaženou ve stavebním zákoně. Zákon o telekomunikacích je tak zvláštním zákonem ve smyslu ust. § 108 odst. 1 stavebního zákona. Účastník řízení dále zdůraznil, že je oprávněn uvedené stavby nejen zřídit, ale i provozovat. Žádný právní předpis nestanovuje jako podmínku pro zřízení věcného břemene, že toto bude zřízeno před realizací stavby, proto nelze připustit restriktivní výklad shora uvedených ustanovení, neboť kdyby to byl úmysl zákonodárce, nic nebránilo v tom, aby takový požadavek v zákoně výslovně stanovil. Účastník řízení dále odkázal na svoji argumentaci použitou v kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 6. 2005, č. j. 30 Ca 63/2005 - 16. Navrhl zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal na základě kasační stížnosti napadený rozsudek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle ust. § 91 odst. 3 zákona o telekomunikacích pro zajištění výkonu oprávnění podle § 90 odst. 1 písm. a) a b) uzavře držitel telekomunikační licence ke zřizování a provozování veřejné telekomunikační sítě nebo držitel osvědčení o registraci ke zřizování a provozování veřejných telekomunikačních sítí určených výhradně k jednosměrnému šíření televizních signálů po vedení s vlastníkem dotčené nemovitosti před zahájením stavby písemnou dohodu o zřízení věcného břemene k dotčené nemovitosti za jednorázovou úhradu. Nedojde-li k dohodě, rozhodne o zřízení věcného břemene a výši jednorázové úhrady obecný stavební úřad na návrh držitele telekomunikační licence ke zřizování a provozování veřejné telekomunikační sítě nebo držitele osvědčení o registraci ke zřizování a provozování veřejných telekomunikačních sítí určených výhradně k jednosměrnému šíření televizních signálů po vedení.

Před vlastním hodnocením věci považuje Nejvyšší správní soud za vhodné zdůraznit, že v souzené věci (vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 7 As 67/2005) zaujal rozhodující senát na danou problematiku odlišné stanovisko než to, které bylo prezentováno v napadeném rozhodnutí krajského soudu a v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 3. 2005, č. j. 5 As 11/2003 - 66, a proto předložil věc k rozhodnutí rozšířenému senátu. Tento senát usnesením ze dne 20. 3. 2007, č. j. 7 As 67/2005 - 43, vyslovil, že, „z ... ustanovení zákona o telekomunikacích vyplývá záměr zákonodárce usnadnit rozvoj veřejných telekomunikačních sítí tím, že jejich výstavba bude podrobena méně formální povolenací proceduře než stavební aktivity jiné. Z tohoto důvodu rovněž zákonodárce svěřil stavebním úřadům pravomoc, aby, pro případ nemožnosti zřídit věcné břemeno smlouvou, rozhodly při splnění předepsaných zákonných podmínek o omezení vlastnického práva k pozemku zřízením věcného břemene spočívajícího v povinnosti strpět vedení veřejné telekomunikační sítě ve prospěch držitele telekomunikační licence. ... V případě absence souhlasu vlastníka s položením vedení veřejné telekomunikační sítě tedy musí stavební úřad již v řízení o vydání územního rozhodnutí předběžně posoudit, zda jsou dány zákonem předepsané předpoklady pro zřízení věcného břemene ve prospěch držitele telekomunikační licence ve smyslu § 91 odst. 3 zákona o telekomunikacích. ... Ani z gramatického výkladu § 91 odst. 3 zákona o telekomunikacích nevyplývá, že by po položení vedení veřejné telekomunikační sítě nebylo možné rozhodnout o zřízení věcného břemene. Naopak, gramatickým výkladem

tohoto ustanovení je třeba dojít k závěru, že předpokladem pro následné rozhodnutí stavebního úřadu o zřízení věcného břemene je nemožnost uzavřít před pokládkou vedení smlouvu o zřízení věcného břemene s vlastníkem pozemku. Je tedy vyloučeno, aby držitel telekomunikační licence položil vedení bez toho, aby jednal s vlastníkem pozemku (nebo o to alespoň usiloval způsobem, který lze po něm spravedlivě požadovat) a spoléhal na to, že položené vedení bude následně legalizováno rozhodnutím stavebního úřadu o zřízení věcného břemene. V takovém případě nedbalého přístupu ze strany držitele licence by stavební úřad musel návrh na zřízení věcného břemene zamítnout. ... Vázat pravomoc zřídit věcné břemeno k výkonu oprávnění zřídit a provozovat veřejnou telekomunikační síť jen na dobu do zahájení stavby se za těchto okolností nezdá racionální, když je zcela nepochybné, že zřízením stavby vztahy mezi držitelem telekomunikační licence a vlastníkem nemovitosti, na níž se stavba nachází, vůbec nekončí. ... I možnost zřízení věcného břemene rozhodnutím stavebního úřadu až po položení vedení se jeví jako nezbytná, neboť v opačném případě by nebylo možno upravit poměry mezi držitelem telekomunikační licence, který bez příslušného oprávnění (ať již z jakéhokoli důvodu) vedení položil, a vlastníkem pozemku. ... Rozšířený senát tedy došel k závěru, že interpretace § 91 odst. 3 zákona o telekomunikacích odpovídající dosavadní rozhodovací praxi Nejvyššího správního soudu, která neomezuje pravomoc stavebního úřadu zřídit věcné břemeno jen na žádosti podané před položením vedení veřejné telekomunikační sítě, odpovídá standardním výkladovým metodám jednoduchého práva a nadto je i konformní s ústavně zaručenými základními právy a svobodami. S ohledem na shora uvedené rozšířený senát neshledává důvody odchýlit se od dosavadní judikatorní praxe Nejvyššího správního soudu.“

Devátý senát tedy zdůrazňuje, že je při výkladu problematiky nastolené předmětnou kasační stížností vázán názory vyjádřenými v usnesení rozšířeného senátu. Vzhledem ke shora uvedeným závěrům je nutno shledat nedůvodným úsudek stěžovatele týkající se jeho údajného nedostatku kompetence pro rozhodnutí o věcném břemenu poté, co byla stavba zahájena, a to z důvodů uvedených výše ve stručném přehledu usnesení rozšířeného senátu.

Jestliže stěžovatel ve své kasační stížnosti namítá nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, Nejvyšší správní soud uvádí následující. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek ze dne 25. 11. 2004, č. j. 7 Afs 3/2003 - 93, www.nssoud.cz) platí, že není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námítky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci z hlediska účastníka klíčovou, na níž je postaven základ jeho žaloby. Nestačí, pokud soud při vypořádávání se s touto argumentací účastníka pouze konstatuje, že tato je nesprávná, avšak neuvede, v čem (tj. v jakých konkrétních aspektech, resp. důvodech právních či případně skutkových) její nesprávnost spočívá. Takováto pochybení však Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku krajského soudu neshledal. Z odůvodnění napadeného rozsudku je patrné, jakými otázkami se krajský soud zabýval, jaké skutečnosti tvořily základ jeho rozhodnutí a z jakých důvodů je výsledek jeho rozhodnutí zrušující, když svůj závěr krajský soud odůvodnil a v rozhodnutí odkázal i na související judikaturu Nejvyššího správního soudu. Proto je tato stížní námitka stěžovatele nedůvodná.

Otázkou protiústavnosti názoru prezentovaného výše se ve svém rozhodnutí rovněž rozšířený senát zabýval s tím, že uvedl, že „rozšířený senát Nejvyššího správního

soudu se dále zabýval ústavněprávními souvislostmi posuzovaného případu, nastolenými předkládacím usnesením sedmého senátu, a zkoumal, zda dosavadní rozhodovací praxe Nejvyššího správního soudu a její výklad § 91 odst. 3 zákona o telekomunikacích je konformní s ústavně zaručenými základními právy a svobodami“, proto ani tato námitka nemohla uspět.

Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí soudu přezkoumal v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel ve své kasační stížnosti, a přitom sám neshledal vady uvedené v odstavci 3, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti. Ze všech shora uvedených důvodů shledal kasační stížnost jako nedůvodnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem dle § 109 odst. 1 citovaného zákona, dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel v soudním řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Účastníku řízení, který byl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, byla náhrada nákladů přiznána podle ustanovení § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, za jeden úkon právní služby ve výši 1000 Kč a paušální náhrada hotových výdajů ve výši 75 Kč. Protože uvedený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty (dále jen daň), zvyšuje se tento nárok o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka této daně činí 204,30 Kč. Právnímu zástupci se tedy přiznává náhrada nákladů řízení ve výši 1279,30 Kč. Tato částka bude uhrazena stěžovatelem účastníkovi řízení do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. ledna 2008

JUDr. Radan Malík
předseda senátu

